

Nederlandse kinderboekenmakers naar Book World Praha 2013

om daar het naar het Tsjechisch vertaalde prentenboek *Koning & Koning* te presenteren

Koning & Koning werd mede dankzij steun van het Nederlands Letterenfonds vertaald en uitgegeven in het Tsjechisch.

Op initiatief van vertaalster Adéla Elbel kwam de vertaling tot stand. De Tsjechische die tijdelijk in Nederland en België woonde kwam daar bij toeval het van origine Nederlandse prentenboek *Koning & Koning* tegen. In samenwerking met de makers en de uitgeefster Ivana Pecháčková van uitgeverij Meander werd het boek vertaald. Na vergeefse pogingen bij grote Tsjechische uitgevers, vond Adéla de kleine literaire uitgeverij Meander zeer bereid het boek uit te geven.

Naast de vertaling, stelde de vertaalster voor om door middel van crowdfunding een begin bedrag voor publicatie bij elkaar te verzamelen.

Op 11 maart 2013 ging de website via hithit, 'Princ a Princ' de lucht in.

Op 26 maart stond de teller al op 161% van het streefbedrag, een geweldige timing want op 27 maart ontmoetten Ivana Pecháčková (uitgeverij Meander) en Linda de Haan elkaar voor het eerst, tijdens de kinderboekenbeurs in Bologna.

Op uitnodiging van de Tsjechische uitgeverij Meander werden Linda de Haan en Stern Nijland uitgenodigd in Praag.

Reisverslag Stern Nijland & Linda de Haan

Donderdag 16 mei 2013

Transavia vlucht HV 5287 Rotterdam – Praag 12.55 uur.

We worden opgehaald van Vliegveld Praha door student Jan, de hippe en vriendelijke zoon van onze uitgeefster. In de auto krijgen we voor het eerst *Princ & Princ* in handen, de prachtige Tsjechische versie van *Koning & Koning*, op mooi klein formaat en stevig mat papier, met een mooie vormgeving. Een goed begin.

We ontvangen gelijk kaarten voor het boekengala, boven op de top van de heuvel.

We betrekken de hotelkamer en gaan iets later al op zoek naar tram 12, nog even later rijden we met een gondel naar het mooiste uitzicht van Praag waar het gala plaatsvindt. We lopen nog een stukje met een stroom snel pratende Tsjechische schrijvers mee de heuvel omhoog. De stad ligt er prachtig bij, we kijken uit op de mooi verlichte Praagse Burcht.

We ontmoeten daar Ivana en Adéla, verder praten we onder andere met Michael Krüger dichter, romanschrijver, criticus en uitgever. Het is een zeer gezellige en fijne avond met traditionele culinaire lekkernijen in het sprookjesachtige Praag.

Ivana vertelt ons hoe haar vrienden en familie met katholieke achtergrond negatieve reacties lieten horen op haar keuze het boek uit te geven. Dit onbegrip was moeilijk voor haar.

Voorafgaand aan de beurs heeft de Tsjechische pers uitgebreid aandacht besteed aan het verschijnen van Princ & Princ.

Vrijdag 17 mei 2013

07:30 de wekker gaat, het is prachtige en zonnig in Praag!

Aan het ontbijtbuffet zien we veel uitgevers, die later op de beurs staan. Met tram 12 rijden we richting Vystaviste, het beursterrein, tot er een omleiding is. We lopen verder, wat geen straf is met dit mooie weer. Onderweg glippen we een kunsthandeltje in, de mooiste papiertjes voor onze gezamenlijke collages halen we in het buitenland.

Book World Praha vindt plaats in een prachtig industrieel paleis (art nouveau, 1891). De linker vleugel is in 2008 afgebrand waardoor een deel van de beurs in een veel te warme tent zit, zo ook de stand van Meander. Dochter Emma Ivana Pecháčková neemt de zaken waar, Princ & Princ staat er mooi bij.

foto: links Linda voor de het industrieel Paleis, rechts, Stern voor stand Meander waar Emma staat

We doen een rondje beurs. Het is beduidend kleiner dan de boekenbeurs in Bologna. Er zijn veel Tsjechische uitgevers maar ook bibliotheken, ook een aantal buitenlandse. Voornamelijk boeken voor volwassenen en non-fictie. Er is een tentoonstelling met mooi werk van kinderboek illustratoren en een vitrine met mooie jaren '70 originelen en kinderboeken. Deze retro boeken zijn een lust voor het oog, een goede plek om inspiratie op te doen. Het is leuk om te zien is dat ook basisschoolklassen de beurs bezoeken, die daar dingen leren, workshops bijwonen en ook boeken aanschaffen voor op school.

Even later ontmoeten we Adéla weer. We spreken af om die avond bij Ivana thuis te eten.

Vanaf het beursterrein lopen we naar Cukrarna Alchymista, we gaan thee drinken in volgens inwoners van Praag de mooiste binnentuin van de stad, met de beste taarten.

En dat klopt, het is een groene oase in de stad. En een goede plek om de iPad tevoorschijn te toveren voor de aantekeningen bij het werkoverleg. Na het overleg is er nog tijd voor een mooie stadswandeling, waarbij Prince & Prince alle hoeken van de stad gezien hebben, en we de Moldau natuurlijk over de Karelsbrug hebben overgestoken.

Om 19:00 zoeken we op de kaart het adres van de uitgeefster op. Praag is een prachtig doolhof, toch komen we aan bij de juiste flat. Na een paar verkeerde deuren waarachter honden luid blaffen hebben we de goede te pakken. In Praag hebben de gebouwen nummers, niet de appartementen. Ivana en haar gezin ontvangen ons zeer gastvrij en het eten is heerlijk. Het is een ontspannen avond, die eindigt bij een geweldige jazzjamsessie in een café van de 20-koppige studentenband van Jan.

foto van l n r: Adela, Ivana, Linda, Stern

Zaterdag 18 mei 2013

09:30 uur, na een ontbijtje op zoek naar underground café Uz jste doma waar we een workshop geven voor kinderen. Het is een mooie locatie. Ivana neemt materialen mee om collages te knutselen. Adela is er met haar man en dochter en nog een paar andere kinderen.

Ook Elsje den Braber is aanwezig, met haar vriend. Zij werkt als cultureel adviseur bij de Nederlandse ambassade in Tsjechië. Ze maken foto's die later op hun webpagina en facebookpagina zullen verschijnen.

foto: links Elsje en Adéla, rechts: workshop

Na een echte Tsjechische lunch in een volgens insiders goed restaurant gevestigd in het oude stadhuis, reizen we door naar de beurs.

De beurs op zaterdag 18 mei:

Na een plezierige korte handtekeningen sessie is het tijd voor het ronde tafelgesprek. Hierover schreef de ambassade een stukje op de website:

“Van 16 tot en met 19 mei werd in Praag de 19e Book World Prague 2013 georganiseerd. De Tsjechische vertaling van het Nederlandse kinderboek Koning en Koning werd hier gepresenteerd. Deze Tsjechische vertaling is de 9^e vertaling van het debuut prentenboek Koning & koning (2000) van Stern Nijland & Linda de Haan.

De Tsjechische vertaling is mede mogelijk gemaakt door het Nederlands letterenfonds. Deelnemers aan het debat waren plaatsvervangend ambassadeur van de Nederlandse ambassade in Tsjechië Christoffer Jonker, Nederlandse auteurs en illustrators Linda de Haan en Stern Nijland, vertaalster Adela Elbel, kinderpsycholoog Vaclav Mertin en de bekende Tsjechische wetenschapper Martin C. Putna. Op het gebied van LHBT rechten is Tsjechië redelijk vooruitstrevend in Centraal Europa, maar ook hier is soms nog sprake van ongelijke behandeling. “

Zo is er op dit moment een publiek debat gaande over de benoeming van professoren (o.a. Dr. M.C. Putna) die homoseksueel zijn. De president belemmert deze benoemingen.

“ De Nederlandse ambassade in Tsjechië heeft met veel plezier bijgedragen aan de presentatie van de Tsjechische vertaling van het boek. Een duidelijk voorbeeld van synergie tussen cultuur, economie en politiek. De paneldiscussie bood de mogelijkheid om Nederlandse standpunten ten opzichte van LHBT rechten te kunnen uitdragen”.

Toen de wet die het homohuwelijk in Nederland mogelijk maakt met gejuich aangenomen werd in 2001, zat Christoffer Jonker in de tweede kamer.

Dr. Vaclav Mertin schreef de epiloog in de Tsjechische editie van het boek. De epiloog handelt over diversiteit, onbegrip en angst voor wat anders/onbekend is. Mertin schrijft onder andere over de ongegronde angst bij ouders dat voorlezen over homoseksualiteit 'kopieergedrag' zou kunnen uitlokken.

Deze epiloog, had wat ons betreft niet in het boek gehoeven. Is dat naïef of gewoon puur en eerlijk? De uitgever neemt door de epiloog op te nemen misschien een verdedigende houding aan. Terwijl dat in onze 'Hollandse' optiek helemaal niet nodig is. Het is immers niet als themaboek geschreven. Het is een gewoon vrolijk en grappig sprookje over verliefdheid. Aan de andere kant, de Tsjechische ouders, juffen en bibliothecarissen die het boek gaan voorlezen en gebruiken, kunnen de argumenten en het steuntje in de rug van dhr. Mertin misschien juist wel heel erg goed gebruiken.

De trip naar Praag en het ontmoeten van de vertaalster en de uitgever de uitgever was goed. Aanwezig zijn in het land waar je boek uitgegeven wordt en in opspraak komt, maakt het allemaal reëler en beter te plaatsen.

Het is ongelooflijk bijzonder om te zien hoe een boek dat je zoveel jaren geleden samen in onschuld maakte, voor anderen zo ontzettend belangrijk is.

Ook geeft het inspiratie om samen nieuwe projecten te verzinnen en uit te voeren.

Op roze zaterdag 29 juni 2013, verzorgen we een K&K workshop in Utrecht en willen we www.koningenkoning.nl gaan lanceren. Een website waar informatie over het boek, de 9 vertalingen, binnen- en buitenlandse theaterbewerkingen plus lesmateriaal te vinden zal zijn. Ook zal onze herdruk van Koning & Koning in eigen beheer, hier te koop zijn (te verschijnen in augustus).

Studio de Bakkerij uit Rotterdam heeft naar aanleiding van ons prentenboek een geweldig theaterstuk geschreven met de gelijknamige titel: Koning & Koning. Dit zal ook gespeeld

worden op 29 juni en daarnaast is de voorstelling voor theaterseizoen 2013-2014 te boeken voor scholen en festivals. Kortom, Koning & Koning leven voorlopig nog steeds lang en gelukkig.

Voor meer informatie over Stern & Linda en over hun andere boeken en werkzaamheden, verwijzen we graag naar: www.sternnijland.nl & www.lindadehaan.com